

รายงานแนวโน้มธุรกิจภาคเหนือ
มีนาคม 2553

โครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจ
ระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยและนักธุรกิจ

รายงานแนวโน้มธุรกิจภาคเหนือจัดทำขึ้นจากการรวบรวมข้อมูลภาวะธุรกิจและเศรษฐกิจ
ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักธุรกิจสาขาต่างๆ ในภาคเหนือ
ระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม 2553 จำนวน 101 ราย

อนึ่ง รายงานฉบับนี้ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทยและไม่ได้สะท้อนความเห็นของบริษัทใด
บริษัทหนึ่ง ธนาคารใช้ข้อมูลนี้เพื่อประกอบกับข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ ในการวิเคราะห์และประเมินภาวะเศรษฐกิจ

**บทสรุปภาพรวมเศรษฐกิจและธุรกิจภาคเหนือ
ไตรมาส 1 ปี 2553 และแนวโน้ม**

ภาพรวมธุรกิจในไตรมาสที่ 1 ปี 2553 ธุรกิจส่วนใหญ่มียอดขายเพิ่มขึ้นจากระยะ
เดียวกันปีก่อน ตามการฟื้นตัวของอุปสงค์ทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมแปรรูป
เกษตรและอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนหนึ่งเป็นผลจากรายได้เกษตรกรที่ปรับตัวดีขึ้น การว่างงานที่
ลดลง ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ปรับตัวดีขึ้น และจากฐานที่ต่ำในปีก่อนที่ได้รับผลกระทบ
จากวิกฤตเศรษฐกิจโลก ภาคอสังหาริมทรัพย์มียอดขายเพิ่มขึ้นจากมาตรการภาษี ประกอบ
กับการสนับสนุนสินเชื่อจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น ภาคโรงแรมและบริการปรับตัวดีขึ้น
จากการประชุมสัมมนาและกิจกรรมสนับสนุนการท่องเที่ยว สำหรับปี 2553 ผู้ประกอบการ
ส่วนใหญ่คาดว่าภาวะธุรกิจในทุกภาคเศรษฐกิจมีแนวโน้มดีขึ้น

ธุรกิจเกือบครึ่งตัดสินใจลงทุนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์เริ่มขยาย
สายการผลิต ซื้อเครื่องจักรเพิ่ม และบางรายเริ่มมองหาพื้นที่ขยายโรงงานใหม่ ส่วน
อสังหาริมทรัพย์ในจังหวัดเชียงใหม่และเชียงรายขยายโครงการเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ธุรกิจแปรรูป
เกษตรมีการขยายโรงงาน ปรับปรุงเครื่องจักร รวมทั้งธุรกิจจำหน่ายรถยนต์ รถจักรยานยนต์
และธุรกิจบริการรถเช่า มีการขยายสาขาตามอำเภอและจังหวัดต่างๆ เพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม ธุรกิจหลายรายประสบปัญหาแรงงานหายาก เนื่องจากมีความต้องการ
แรงงานเพิ่มขึ้นตามคำสั่งซื้อที่กลับเข้ามามาก ขณะที่ผู้ประกอบการบางรายสามารถจัดหา
แรงงานได้เพียงครึ่งหนึ่งของความต้องการเท่านั้น และแม้จะรับพนักงานใหม่เข้ามาได้แล้ว
แต่ก็มีอัตราการหมุนเวียนเข้าออกสูง ทำให้ธุรกิจต้องปรับตัว เช่น ปรับเพิ่มค่าจ้างและ
สวัสดิการ ใช้ Outsource เป็นผู้จัดหาแรงงานให้ ขยายช่วงอายุพนักงานที่จะรับจากอายุไม่เกิน
20 ปีเป็น 25 ปี และหาแรงงานจากภาคอื่น เป็นต้น

ผลการสำรวจข้อมูลภาวะธุรกิจที่ได้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักธุรกิจ สถาบันและสมาคมธุรกิจต่างๆ ในภาคเหนือ จำนวน 101 ราย ระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม 2553 สรุปได้ดังนี้

การบริโภคภาคเอกชน

ยอดขายรถยนต์ในไตรมาส 1 ปี 2553 เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากไตรมาสก่อน ส่วนหนึ่งเนื่องจากบริษัทลิสซิ่งผ่อนคลายการปล่อยสินเชื่อมากขึ้น ประกอบกับผู้บริโภคที่ชะลอการซื้อรถยนต์ในช่วงปี 2552 เนื่องจากมีความไม่มั่นใจในภาวะเศรษฐกิจและรายได้ในอนาคตของตนเอง ได้มีการนำรถยนต์เก่ามาแลกรถยนต์ใหม่มากขึ้น ส่วนรถจักรยานยนต์และเครื่องใช้ไฟฟ้ามียอดขายเพิ่มขึ้น เนื่องจากรายได้เกษตรกรและเศรษฐกิจฟื้นตัวขึ้น แนวโน้มปี 2553 คาดว่าการขายรถยนต์และรถจักรยานยนต์จะขยายตัวต่อเนื่อง ตามสินค้ารุ่นใหม่ที่ยังออกสู่ตลาด

ในส่วนของห้างสรรพสินค้าและร้านค้าปลีกมียอดขายเพิ่มขึ้นตามความเชื่อมั่นของผู้บริโภค และฐานปีก่อนที่ค่อนข้างต่ำ อย่างไรก็ตาม ผู้บริโภคยังระมัดระวังการใช้จ่ายไม่กล้าซื้อสินค้าที่มีราคาสูง ดังนั้นสินค้าที่ขายดีจึงเป็นสินค้าที่ราคาไม่สูงนัก แนวโน้มปี 2553 คาดว่ายังคงเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ภาวะการเมืองที่มีความไม่แน่นอนสูง อาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคในระยะต่อไป ซึ่งทำให้ผู้ผลิตบางรายไม่กล้าผลิตสินค้าออกมาจำหน่ายเพราะไม่มั่นใจอารมณ์ของผู้บริโภค สำหรับผู้ผลิตที่ตัดสินใจผลิตสินค้าออกมาจำหน่ายในช่วงนี้จะมียอดขายเพิ่มสูงมาก

การส่งออก

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในไตรมาสแรกปี 2553 ทุกรายมีการผลิตและส่งออกเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อน ตามความต้องการที่เพิ่มขึ้นของการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าในต่างประเทศ โดยสินค้าที่เพิ่มขึ้นมาก ได้แก่ ชิ้นส่วน Hard Disk Drive ที่เพิ่มขึ้นเท่าตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน รองลงมา ได้แก่ กลุ่มอุปกรณ์สื่อสาร กลุ่ม Automotive และเครื่องตัดต่อวงจรไฟฟ้าอื่นๆ ทั้งนี้ อัตราการใช้กำลังการผลิตเฉลี่ย (Capacity Utilization Rate) อยู่ที่ระดับร้อยละ 70-80 ซึ่งเท่ากับระดับการผลิตในช่วงก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ สำหรับแนวโน้มในไตรมาสที่ 2 ปี 2553 คาดว่าจะขยายตัวต่อเนื่อง สะท้อนจากคำสั่งซื้อล่วงหน้าและมูลค่าการนำเข้าสินค้าวัตถุดิบและสินค้าทุนที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสินค้าในกลุ่ม Automotive ที่บางรายมีคำสั่งซื้อล่วงหน้าตลอดทั้งปีแล้ว

ธุรกิจผลิตและส่งออกพืชผักแช่แข็ง/กระป๋องทุกรายมียอดขายเพิ่มขึ้นในไตรมาส 1 ปี 2553 จากความเชื่อมั่นในคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้า โดยได้ประโยชน์จากผู้ซื้อขาดความมั่นใจในมาตรฐานสินค้าของกลุ่ม เช่น จีน และอินโดนีเซีย แนวโน้มในปี 2553 คาดว่าจะสามารถขยายตัวได้ต่อเนื่อง ด้านการผลิตของโรงงานน้ำตาลขยายตัวดีตามการเพิ่มขึ้นของพื้นที่เพาะปลูกอ้อยจากราคาอ้อยที่ค่อนข้างสูงต่อเนื่อง ทางด้านโรงสีข้าวมีผลประกอบการดีขึ้น

เนื่องจากภาครัฐปรับเปลี่ยนมาใช้มาตรการประกันรายได้เกษตรกร ทำให้ราคาข้าวเป็นไปตามกลไกตลาด และธุรกิจเลี้ยงสุกรคาดว่าจะขยายตัวตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น

อุตสาหกรรมเซรามิกในไตรมาสแรกปี 2553 ทรงตัวเมื่อเทียบระยะเดียวกันปีก่อน โดยกลุ่มสินค้าราคาปานกลางถึงค่อนข้างสูงมียอดขายเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีคำสั่งซื้อเข้ามาตั้งแต่ต้นปี 2553 จากแนวโน้มภาวะเศรษฐกิจโลกที่เริ่มฟื้นตัวจึงทำให้ลูกค้าต่างประเทศมีคำสั่งซื้อเพิ่มขึ้น อีกทั้งผู้ประกอบการได้ขยายฐานลูกค้าจากเดิมที่เน้นเฉพาะบางประเทศเปลี่ยนไปหาตลาดใหม่เพิ่มขึ้นแทน รวมทั้งจัดแสดงสินค้าในต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ขณะที่เซรามิกราคาถูก ยอดขายลดลงเนื่องจากความเสียหายเปรียบดำนต้นทุนวัตถุดิบและแรงงานเมื่อเทียบกับประเทศจีน

สำหรับหัตถอุตสาหกรรมขยายตัวเมื่อเทียบระยะเดียวกันปีก่อน โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าของเล่น และของขวัญ เนื่องจากจีนมีปัญหาราคาสถภัณฑ์ และเริ่มมีคำสั่งซื้อจากต่างประเทศกลับเข้ามา เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว ส่วนอุตสาหกรรมสิ่งทอ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้รับจ้างผลิตตามรูปแบบนั้น บางรายมีการผลิตเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากไตรมาสก่อน เช่น ผู้ประกอบการในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากได้รับคำสั่งซื้อล่วงหน้าจากยุโรป ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา ทำให้บางรายใช้เต็มกำลังการผลิตแล้ว แต่ก็มีผู้ประกอบการบางรายในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ที่ยอดขายยังลดลง โดยคำสั่งซื้อที่กลับมาเป็นรายย่อยมีปริมาณไม่มาก

ภาคบริการ

ไตรมาสที่ 1 ปี 2553 ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ขยายตัวจากปีก่อนตามการจัดกิจกรรมกระตุ้นการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในจังหวัดสำคัญ เช่น เชียงใหม่ เชียงราย และพิษณุโลก ทำให้สัดส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะตลาดการประชุมสัมมนา การจัดเลี้ยงต่างๆ ของภาครัฐและเอกชน ด้านนักท่องเที่ยวต่างประเทศปรับตัวดีขึ้นตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก อย่างไรก็ตาม สำหรับธุรกิจโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่มีการแข่งขันด้านราคากันสูง และในเดือนมีนาคม 2553 มีโรงแรมบางแห่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ทางการเมือง ทำให้ถูกยกเลิกการจองห้องพักและเลื่อนการสัมมนาออกไป

ส่วนธุรกิจท่องเที่ยวอื่น ได้แก่ ธุรกิจให้เช่ารถยนต์ ขยายตัวจากปีก่อน โดยเพิ่มขึ้นทั้งลูกค้าชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีการจองมากขึ้นจนต้องเพิ่มจำนวนรถให้บริการ สอดคล้องกับธุรกิจบริการอื่นๆ เช่น สปา ภัตตาคาร และปางช้าง ขยายตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนเช่นกัน

สำหรับแนวโน้มในปี 2553 ผู้ประกอบการที่มียอดจองล่วงหน้าค่อนข้างแน่นอนแล้วเท่านั้นที่มั่นใจว่าภาวะธุรกิจจะขยายตัว เช่น โรงแรมบางแห่งได้รับการจองสัมมนาจากอบต.ของจังหวัดต่างๆ ในภาคอื่นตลอดทั้งปี หรือบางแห่งได้รับการจองจัดกิจกรรมในช่วงฤดูการท่องเที่ยวเต็มแล้ว เป็นต้น ส่วนผู้ประกอบการอื่นๆ ไม่สามารถคาดการณ์ภาวะธุรกิจล่วงหน้าได้เนื่องจากระยะเวลาการจองห้องพักล่วงหน้าสั้นลงมาก ส่วนหนึ่งเพราะมีการจองผ่าน internet

และลูกค้าบางส่วนรอจนมั่นใจในสถานการณ์แล้วจึงจะเดินทาง นอกจากนี้ ยังมีความกังวลในเรื่องสถานการณ์ทางการเมืองที่ยืดเยื้อ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

อสังหาริมทรัพย์

ธุรกิจบ้านจัดสรร มียอดขายเพิ่มขึ้นในเกณฑ์ดีในจังหวัดสำคัญ เช่น เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และพิษณุโลก เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว ประกอบกับการสนับสนุนสินเชื่อที่อยู่อาศัยของสถาบันการเงิน ทำให้บ้านที่ก่อสร้างใหม่ขายหมดค่อนข้างเร็ว โดยเฉพาะกลุ่มลูกค้าบ้านจัดสรรในจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย ซึ่งมีทั้งคนในพื้นที่ คนต่างจังหวัดที่ย้ายมาอยู่หรือซื้อเพื่อเป็นบ้านหลังที่ 2 และชาวต่างประเทศที่เข้ามาพำนักในช่วงเกษียณอายุ

ส่วนธุรกิจจำหน่ายวัสดุก่อสร้างทุกรายขยายตัวในเกณฑ์ดี เนื่องจากผู้บริโภคมีความมั่นใจในภาวะเศรษฐกิจมากขึ้น ประกอบกับรายได้ภาคเกษตรมีแนวโน้มที่ดี ทำให้เกษตรกรปลูกหรือซ่อมแซมบ้านเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการในท้องถิ่นยังไม่ค่อยได้รับประโยชน์จากโครงการไทยเข้มแข็งมากนัก ส่วนหนึ่งเนื่องจากเป็นสินค้าที่มีลักษณะเฉพาะหรือเป็นวัสดุที่มีขนาดใหญ่ เช่น แผ่นคอนกรีตสำเร็จขนาดใหญ่หรือตะแกรงเหล็กที่ใช้ในการสร้างถนน ซึ่งมีการสั่งซื้อจากผู้ประกอบการในส่วนกลาง

แนวโน้มปี 2553 คาดว่าจะขยายตัว สะท้อนจากมีโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์จำนวนมากในจังหวัดสำคัญโดยเฉพาะเชียงใหม่และเชียงราย และธุรกิจจำหน่ายวัสดุก่อสร้างหลายรายมีเป้าหมายในการขยายตัวของธุรกิจมากกว่าร้อยละ 10

การลงทุนภาคเอกชน

ธุรกิจเกือบครึ่งตัดสินใจลงทุนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์เริ่มขยายสายการผลิต ซื้อเครื่องจักรเพิ่ม และบางรายเริ่มมองหาพื้นที่ขยายโรงงานใหม่ ส่วนผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์ในจังหวัดเชียงใหม่และเชียงรายหลายรายขยายโครงการเพิ่มขึ้นทั้งที่เป็นหมู่บ้านจัดสรร อาคารชุด และอาคารพาณิชย์ นอกจากนี้ ธุรกิจแปรรูปเกษตรมีการขยายโรงงาน ปรับปรุงเครื่องจักรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต รวมทั้งธุรกิจตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และธุรกิจบริการรถเช่า มีการขยายสาขาตามอำเภอและจังหวัดต่างๆ เพิ่มขึ้น

การจ้างงาน

ธุรกิจหลายรายประสบปัญหาแรงงานหายาก เนื่องจากมีความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นตามคำสั่งซื้อที่กลับมา มาก โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และสิ่งทอ ที่แรงงานส่วนหนึ่งซึ่งถูกเลิกจ้างไปก่อนหน้านี้ยังไม่ครบระยะเวลาการชดเชยประกันสังคม และแรงงานอีกส่วนย้ายเข้าไปในภาคเกษตรที่ยังไม่สิ้นสุดฤดูกาล ทำให้ผู้ประกอบการบางรายสามารถจัดหา

แรงงานได้เพียงครั้งหนึ่งของความต้องการเท่านั้น และแม้จะรับพนักงานใหม่เข้ามาได้แล้ว แต่ก็มียอดตราการหมุนเวียนเข้าออกสูง เนื่องจากตลาดเป็นของแรงงานที่เป็นผู้เลือกบริษัทที่ให้ผลตอบแทนดีกว่า

ทั้งนี้ ธุรกิจต้องปรับตัวโดย 1) ปรับเพิ่มค่าจ้างและสวัสดิการ 2) ใช้ Outsource เป็นผู้จัดหาแรงงานให้ 3) ขยายช่วงอายุพนักงานที่จะรับจากอายุไม่เกิน 20 ปีเป็น 25 ปี และ 4) หาแรงงานจากภาคอื่น เช่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับผู้ประกอบการที่ใช้แรงงานต่างด้าวก็ประสบปัญหาจากนโยบายของรัฐบาล ที่กำหนดให้แรงงานต่างด้าวต้องกลับไปพิสูจน์สัญชาติ อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการบางรายไม่มีปัญหาแรงงานมีฝีมือหายาก เนื่องจากได้เข้าร่วมโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี¹ กับสถาบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาของจังหวัด

สภาพคล่องทางการเงิน

ไตรมาสที่ 1 ปี 2553 ธุรกิจส่วนใหญ่ร้อยละ 84 มีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอ อย่างไรก็ตามมีผู้ประกอบการบางรายที่มีเงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอ เนื่องจากมีการลงทุนเพิ่มในโครงการใหม่หรือขยายที่ทำการ หรือซื้อเครื่องจักรทดแทน เป็นต้น โดยแหล่งเงินทุนที่ธุรกิจใช้เสริมสภาพคล่องคือ การขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน และการกู้ยืมจากบริษัทในเครือ ตามลำดับ

ทางด้านการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ยังระอความชัดเจนจากการฟื้นตัวทางธุรกิจของลูกค้า ส่วนใหญ่คุณภาพหนี้ยังทรงตัว และมีบางธุรกิจยังเป็นธุรกิจที่เฝ้าระวัง เช่น ธุรกิจโรงแรม สินค้าหัตถกรรมจากไม้ สินค้าเซรามิกในตลาดระดับล่าง เป็นต้น

ส่วนเศรษฐกิจภาค

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ

¹ โครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นโครงการการศึกษาของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ที่ต้องมีการฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการครึ่งวันและเรียนทฤษฎีในสถานศึกษาอีกครึ่งวัน ซึ่งในการฝึกปฏิบัติงานกับสถานประกอบการจะได้รับค่าจ้างด้วย เมื่อจบการศึกษาบางสถานประกอบการอาจรับนักศึกษาเข้าทำงานเป็นพนักงานของบริษัท